Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

AN ARDTEISTIMÉIREACHT 2010

AISTRIÚCHÁN AR SCÉIM MHARCÁLA

SPÁINNIS

ARDLEIBHÉAL

SCRÚDÚ NA HARDTEISTIMÉIREACHTA – ARDLEIBHÉAL
SCÉIM MHARCÁLA

SPÁINNIS 2010

(Iomlán na Marcanna: 300)

GRÁDÚ	
A:	255 - 300
B:	210 - 254
C:	165 - 209
D:	120 - 164
E:	75 - 119
F:	30 - 74
N.G.:	0 - 29

TABHAIR AR AIRD LE DO THOIL:
Agus an scéim mharcála seo á leamh agat, ba chóir aird a thabhairt ar na pointí seo a leanas:

Léiríonn **tulslais /** roimh fhreagra go bhfuil an freagra comhchiallach leis an gceann a tháinig roimhe nó gur freagra malartach é. Ní féidir glacadh le freagraí le tulslais eatarthu mar fhreagraí éagsúla mar sin.

Léiríonn **dais -** roimh fhreagra go bhfuil an freagra ina fhreagra ar leith, agus gur féidir é a mheas mar fhreagra neamhspleách ar aon fhreagra molta eile ar an gceist.

Léiríonn **lúibíní cruinne ( )** ábhar nach meastar a bheith riachtanach chun iomlán na marcanna a bhaint amach.

Taispeánann **lúibíní cearnógacha [ ]** miondealú ar mharcanna laistigh den cheist nó tugann siad soiléirithe breise do mharcanna atá le bronnadh ar fhreagraí áirithe ar an gceist sin.

N.B. Maidir le gach Roinn den scrúdú níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagraí ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le freagraí atá comhchiallach nó coibhéiseach leo sin ar an scéim mharcála foilsithe chomh maith.

Agus an scéim mharcála á forbairt ba chóir aird a thabhairt ar an méid seo a leanas:
- *In go leor cásanna ní thugtar ach príomh-fhrásaí ina bhfuil eolas agus smaointe a chaithfidh an t-iarrthóir a chur ina fhreagra/a freagra d'fhonn na marcanna sannta a thuilleamh*
- *Níl na tuairiscí, modhanna agus sainmhínithe a thugtar sa scéim uileghabhálach agus is féidir glacadh le freagraí bailí eile*
- *Maidir leis an méid mionsonría is gá i bhfreagra ar bith, is é an comhthéacs agus an chaoi a n-iarrtar an cheist a chinneann sin, chomh maith leis an líon marcanna a shanntar ar an bhfreagra ar an bpáipéar scrúdaithe. D'fhéadfadh go mbeadh éagsúlacht sna riachtanais agus sna marcanna ó bhliain go bliain, mar sin.*
- *Ní mór focail, leaganacha cainte nó frásaí a úsáid i gceart agus i gcomhthéacs, agus ní féidir iad a bhréagnú, agus sa chás go bhfuil fianaise ar úsáid mhícheart nó ar bhréagnú, níl cead na marcanna a bhronnadh.*

1. Anuncio – Juegos Olímpicos de 2016

2 + (2 + 2) + 2 + 4 marc = 12 marc

a. Chun an chathair a mbeidh ina hóstach ar Chluichí Oilimpeacha 2016 a roghnú. **(2 marc)**

b. (i) cuireann an spórt níos mó dlúthpháirtíochta agus cairdis (lenár saolta).

(ii) tá a iníon féin (an Banphrionsa Elena) mar Uachtarán ar Chluichí Phara-Oilimpeacha na Spáinne. **(2+2 marc)**

c. Níor tionóladh riamh i Meiriceá Theas iad. (is ceist ceartais é) **(2 marc)**
[tionóladh 30 uair san Eoraip iad = 1 marc]

d. Tá an (toscaireacht) Spáinneach muiníneach go mbeidh Maidrid mar óstach ar na Cluichí Oilimpeacha (sa bhliain 2020). **(4 marc)**

2. Diálogo – El uniforme escolar

2 + 2 + (2+2) + 2 = 10 marc

a. De bharr go bhfuil sé dodhéanta do phearsantacht féin a chur in iúl i ndathanna na héide sin. **(2 marc)**

b. Aon **cheann amháin** de: ní féidir difríochtaí sóisialta i measc na ndaltaí a fheiceáil / tá comhionannas idir na daltaí go léir mar gheall ar an éide / ní féidir náire a bheith ar aon dhalta de bharr na n-éadaí atá á gcaitheamh aici. **(2 marc)**

c. Aon **dá cheann** de:
- tá éidí scoile níos saoire ná éadaí dearthóra [comparáid le haghaidh marc iomlán]
- is féidir éide a chur ar aghaidh ó dheirfiúr amháin go dtí deirfiúr eile, [maireann siad píosa fada = 1m]
- is féidir iad a ní go minic freisin.

(2+2 marc)

d. [De bharr go] gcabhraíonn siad leis na daltaí meas a léiriú ar rialacha na scoile. **(2 marc)**
[Meas a léiriú ar noirm na scoile = 1m]

3. Diálogo – Entrevista con José Luis Zapatero, Presidente del gobierno español.

3 + 3 + (2+2) +2 = 12 marc

a. Chun éalú ó theas **plúchta** na cathrach **(3 marc)**

b. Chuala sé óráid den scoth ó F. González /Ard-Rúnaí an Pháirtí Shóisialaigh **(3 marc)**

c. Aon **dá cheann** de:
- sa domhan nua-aimseartha seo tá sé (an Béarla) riachtanach
- ní labhraíonn sé go maith é de bharr nach ndearna sé staidéar air ar scoil
- tá sé á fhoghlaim le múinteoir príobháideach faoi láthair. **(2+2 marc)**

d. cispheil. [Níl ghlactar ach le freagra amháin] **(2 marc)**

4. Descriptivo – España manda ayuda humanitaria a Haiti

2 + (2+2) + 2 + (1+1) = 10 marc

a. Leas-Uachtarán rialtas na Spáinne **(2 marc)**

b. Is ospidéal (snámha) é [2 marc] a dhéanann sain-fhreastal ar éigeandálaí [2 marc]

(2+2 marc)

c. 12 tonna cógas **(2 marc)**

d. Aon **dá cheann** de**:** dochtúirí / máinlianna / innealtóirí. **(1+1 marc)**

5. Descriptivo – Una encuesta

2 + (2+2) + 2 + 2 + 2 = 12 marc

a. [is fearr leo] am a chaitheamh lena dteaghlach seachas go leor airgid a thuilleamh.**(2 marc)**

b. Aon **dá cheann** de: múinteoir / altra / dochtúir / tréidlia **(2+2 marc)**

c. freagraí ó dhaoine óga a bhfuil míchumas coirp nó síceolaíoch acu **(2 marc)**

d. is eol do (dhaoine óga na Spáinne) an tábhacht a bhaineann le teangacha eile a fhoghlaim **(2 marc)**

e. ríomhairí / Teicneolaíocht Faisnéise / I.T**.** **(2 mark)**

6. El tiempo

2 + (2+1) + (2+2) + (1+1+1) = 12 marc

a. stoirmeacha leictreacha i limistéir shléibhe **(2 marc)**

b. tréimhsí scamallacha [2 marc] le teocht íosta de 7 gcéim [1 marc] **(2+1 marc)**

c. gaotha láidre aduaidh [2 marc] agus d'fhéadfadh go dtitfidh sneachta [2 marc] **(2+2 marc)**

d. (i) leanfaidh an aimsir te agus grianmhar
(ii) teocht is airde 35 céim **(1+1+1 marc)**

7. **Una Noticia – La agencia espacial europea**

(1+1+1+1) + 4 + 2 + 2 = 12 marc

a. gach rud a theastódh [1 marc] chun cónaí [1 marc] agus oibriú [1 marc] ar bhord spásárthaigh [1 marc] **(1+1+1+1 marc)**

b. céim ollscoile [1m] in innealtóireacht [1m], leigheas [1m] nó eolaíocht nádúrtha [1m] **(4 marc)**

c. lena fháil amach cé acu a bhfuil sé de chumas acu a bheith ag obair i ngrúpa nó nach bhfuil **(2 marc)**

d. réiteoidh sí aon fhadhb a bheadh acu. **(2 marc)**

12 + 10 + 12 + 10 + 12 + 12 + 12 = 80 marc

1. (a) Litríocht dualgais – *<u>La aventura de Saíd</u>* **(50 marc)**

C. 1 3 marc× 3 = 9 marc

(a) *le descoronazaba* **(3 marc)**
(b) *el desengaño* **(3 marc)**
(c) *se encargaba de organizar* **(3 marc)**

C. 2 3 marc× 3 = 9 marc

(a) Glacadh leis go mbeidh ocras orainn? **(3 marc)**
(b) Is acu atá an méid is mó le cailleadh agus is iad an dream is amhrasaí faoi eachtrannaigh iad. (**3 marc)**
(c) É sin ba chúis le heasaontas ceart (soiléir) idir an bheirt chairde. **(3 marc)**

C. 3 4 + 3 + 3 = 10 marc

- Bíonn siad ag goid. **(4 marc)**
- Bíonn siad ag déileáil drugaí. **(3 marc)**
- Tógann siad an méid bheag oibre atá ar fáil. **(3 marc)**

C. 4 4 + 3 + 3 = 10 marc
Aon 3 ceann de:
- Craiceann ar dhath éagsúil.
-Teanga eile. **(4+3+3 marc)**
-Creideamh eile.
-Cultúr eile.

C.5 3+3+3+3 = 12 marc
Trí shampla de rudaí maithe a tharla do Saíd in **Barcelona**. **(3+3+3 marc)**
Plé ar cad is féidir a fhoghlaim uaidh sin. **(3 marc)**

1. (b) Téacs Iriseoireachta (50 marc)

Los voluntarios que hacen felices a los ancianos

C. 1 4 marc× 5 = 20 marc

(a) Níor chóir do dhuine aosta a bheith gan teagmháil le daoine eile ar feadh tréimhse fada. **(2 marc)**

(b) Roinneann siad a gcuid ama le daoine aosta atá leo féin. **(4 marc)**

(c) **Dhá cheann** de: Cabhrú le daoine eile/ciall a bheith acu/a bheith in ann oibriú i bhfoireann. **(2 +2 marc)**

(d) **Dhá cheann** de:
- cuireann sé áit shábháilte agus chompordach ar fáil
- cinntíonn sé go n-itheann daoine aosta go maith. **(2 +2 marc)**

(e) **Trí cheann** de: Dúlagar/mothú neamhdhiongbháilteachta/mothú nach bhfuil todhchaí acu/gan ról dearfach sa tsochaí a bheith acu. **(2+2 +2 marc)**

C. 2

4 marc× 3 = 12 marc

(a) *jubilados* **(4 marc)**
(b) *participar* **(4 marc)**
(c) *saludable* **(4 marc)**

C. 3 4 marc× 3 = 12 marc

(a) Is duine é an t-oibrí deonach a dhéanann rudaí de bharr go bhfuil fonn air/uirthi agus ní de bharr go gcaithfidh sé/sí iad a dhéanamh. **(4 marc)**

(b) Téann an brón i gcionn ar na daoine aosta sin nach bhfuil duine muintire leo ag cónaí gar dóibh. **(4 marc)**

(c) Tá siad gafa le cláir atá deartha chun deireadh a chur leis an uaigneas/scaradh ón uaigneas. **(4 marc)**

C.4 (6 marc)

[Is féidir marc ar bith ó 0 go dtí 6 a bhronnadh ar an gceist seo]

2. **(a)** agus **(b)** **(2+ 2 + 2 + 2) + (4 + 2 + 2 + 4) = 20**

(a) Los ruidos que más molestan a los españoles

(i) (a) Torann nach féidir cur suas leis ón taobh amuigh. [2 ghné do mharc iomlán] **(2 marc)**
(b) Ní féidir codladh de bharr (torann ó) theilifís na gcomharsan. **(2 marc)**
(ii) (Torann ón) trácht. **(2 marc)**
(iii) Beidh go leor daoine bodhar laistigh de chúpla bliain. **(2 marc)**

(b) Cómo elegir las gafas de sol

(i) Dath an lionsa. **(4 marc)**
(ii) (a) Daoine a théann i mbun spóirt taobh amuigh. **(2 marc)**
(b) Daoine gearr-radharcacha. **(2 marc)**
(iii) Agus tú ag tiomáint **(4 marc)**

ROINN B

El blog de Juan Ramos: ¿Los coches eléctricos ya son toda una realidad? (100 marc)

C. 1 3 marc× 5 = 15 marc

(a) *alzar la vista* **(3 marc)**
(b) *está alimentado* **(3 marc)**
(c) *gratis* **(3 marc)**
(d) *convencido* **(3 marc)**
(e) *actualmente* **(3 marc)**

C. 2 5 marc× 3 = 15 marc

(a) Bheifeá ina ann féachaint ar/stánadh ar/lán do shúl a bhaint as áilleacht spéire glaine
(5 marc)

(b) Is é mo bhriongglóid bóthar lán le carranna a fheiceáil, gan aon fhuaim a chloisteáil ach fuaim na mbonn.
(5 marc)

(c) Nár bhreá an smaoinimh é dá gcuirfeadh an Chomhairle Chathrach toirmeasc ar fheithiclí an-fhabhtaíocha teacht isteach sa chathair?
(5 marc)

C. 3 1 marc × 5 = 5 marc

Focail bhreise gan aon mharc.
(a) *listos* **(1 marc)**
(b) *diariamente* **(1 marc)**
(c) *atropellos* **(1 marc)**
(d) *a partir de* **(1 marc)**
(e) *plantear* **(1 marc)**

C. 4 3 + (3 + 3) + (3 + 3) = 15 marc

(a) - Ní bhaineann truailliú aeir/comhshaoil leis;
- is féidir análú go héasca;
- gan toitcheo /spéartha glana;
- gan torainn.
- Páirceáil saor in aisce amach anseo **(1+1+1 marc)**

(b) Tá siad costasach de bharr nach bhfuil ach líon beag díobh á dtáirgeadh. **(3 +3 marc)**
Tiocfaidh ísliú ar an bpraghas nuair a bheidh siad olltáirgthe. **(3+3 marc)**

(a) **Dhá cheann** de: **(3+3 marc)**
- Níl sé chomh praiticiúil (leis an inneall dócháin) [is gá an chomparáid]
[níl sé praiticiúil leis féin =1 marc]
- Teastaíonn deich n-uaire an chloig chun é a athluchtú.
- Níl mórán maitheasa leis i gcás éigeandála.
- De bharr na heaspa teicneolaíochta nua, níl ach cúpla céad carr á ndéanamh sa Spáinn.
- Tá sé deacair teacht ar cheallra inmharthana.

Roinn B: Ceist 5 **IOMLÁN NA MARCANNA: 50**

Treoirlínte le haghaidh C. 5 a Mharcáil (Ceist Nasctha)

1. ÁBHAR/CUMARSÁID **25 marc**

BARR Ardleibhéal comhleanúnachais Argóinteacht Shoiléir An aidhm chumarsáide comhlíonta Gan ábhar neamhábhartha nó fíorbheagán de ann **18 – 25 marc**

LÁR Leibhéal réasúnta comhleanúnachais Sothuigthe don chainteoir Spáinnise An aidhm chumarsáide comhlíonta a bheag nó a mhór Roinnt ábhair neamhábhartha **9 – 17 marc**

BUN Easpa comhleanúnachais Bheadh deacracht ag cainteoir Spáinnise é a thuiscint Níl an aidhm chumarsáide comhlíonta Cuid mhór ábhair neamhábhartha **0 – 8 marc**

2. TEANGA **25 marc**

BARR Spáinnis nádúrtha Leibhéal maith sa stór focal Gan mórán dearmad gramadaí/litrithe Úsáid cheart na n-aimsirí **18 – 25 marc**

LÁR Stór focal réasúnta maith – leordhóthanach agus iomchuí ar an iomlán Na briathra ceart ar an iomlán Gan an iomarca dearmad litrithe /gramadaí **9 – 17 marc**

BUN Fadhbanna le stór focal – raon teoranta ó thaobh stór focal Formhór na mbriathar mícheart Cuid mhór dearmad litrithe **0 – 8 marc**

Tabhair ar aird:
Sa chás nach mbronntar marcanna d'Ábhar 1,
(i.e. iarracht neamhábhartha go hiomlán), ní bhronnfar aon mharc do Theanga 2.

ROINN C

IOMLÁN NA MARCANNA: 50

Tá ar iarrthóirí tabhairt faoi:-

Ceachtar de 1 (a) nó 1 (b) AGUS Ceachtar de 2 (a) nó 2 (b)

Sa chás go bhfreagraíonn iarrthóir cuid (a) ***agus*** *(b) de Cheist 1* ***nó*** *Ceist 2 trí dhearmad, caithfear* ***an dá cheann*** *a cheartú agus marcanna a bhronnadh ar an scór is airde díobh* ***agus sin amháin****. (Féach Treoracha do Scrúdaitheoirí Cúnta, Leathanach 6, uimhir 11.)*

Ceist 1. Agus an Cheist seo á marcáil – ceachtar de (a) nó (b) – ba chóir cloí go ginearálta leis na tosaíochtaí a léirítear d'Ábhar agus do Theanga i Roinn B, C.5.

C.1 (a) **COMHRÁ A CHUMADH** **30 marc**

Cúig 'sheal'. Ceadaigh uasmhéid de **6** marc an ceann. **(5 × 6 = 30 marc)**

NÓ

C.1 (b) **LITIR / RÍOMHPHOST** **30 marc**

Tá **cúig** phointe le déanamh. Ceadaigh uasmhéid de **6** marc an ceann.
[Tabhair ar aird gur chóir go mbeadh gach pointe forbartha agus leathnaithe. Féadfaidh iarrthóirí a bpointí féin a dhéanamh agus ní gá dóibh úsáid a bhaint as na treoirlínte a thugtar. Ba chóir cúig phointe a dhéanamh ar fad. Treoirlínte mar Cheist 1 (a).] **(5 × 6 = 30 marc)**

Treoirlínte do Roinn C, Ceist 1 (a) agus (b):

IOMLÁN NA MARCANNA: 30 MARC **(Marcáiltear gach 'seal' ina aonar.)**

6 marc:	An aidhm chumarsáide comhlíonta. Briathra / litriú cruinn. Leibhéal maith sa stór focal.
4 - 5 marc:	An aidhm chumarsáide comhlíonta a bheag nó a mhór. Na briathra ceart ar an iomlán. Gan mórán dearmad gramadaí/litrithe.
2 - 3 marc:	Roinnt den aidhm chumarsáide comhlíonta. Cuid mhór earráidí gramadaí agus dearmad litrithe. Úsáid mhícheart na mbriathra / aimsirí mícheart.
1 marc:	Chuid an-bheag den aidhm chumarsáide curtha in iúl.
0 marc:	Níl an teachtaireacht curtha in iúl.

C.2 (a) **IONTRÁIL DIALAINNE** **20 marc**

Cuardaigh **ceithre** phointe bhailí atá curtha in iúl go maith. Ceadaigh uasmhéid de **5** marc an ceann.

(4 × 5 = 20 marc)

NÓ

C.2 (b) **TABHAIR AR AIRD** **20 marc**

Tá **ceithre** phointe le cur in iúl. Ceadaigh uasmhéid de **5** marc an ceann.

(4 × 5 = 20 marc)

Tabhair ar aird: In C. 2 (a) agus (b) ba chóir neamhaird a thabhairt ar **mhion-dhearmaid** (i.e. nach n-athraíonn an 'teachtaireacht'). **Ní mór na briathra a bheith ceart chun iomlán na marcanna a thuilleamh.**

Tabhair ar aird: Maidir le haon chuid den táirgeadh scríbhneoireachta ní ghearrfar pionós faoi dhó as an dearmad céanna.

Nótaí Breise:

1a) *Litir / R-phost:*

- Táthar ag súil le leagan amach foirmiúil ceart maidir leis an litir/r-phost.
- Tá an tsainréim cheart riachtanach chun **iomlán** na marcanna a thuilleamh.
- Is féidir an litir/r-phost a bhunú **go ginearálta** ar na moltaí a thugtar.
- Ba chóir d'iarrthóirí cúig phointe **ábhartha** a dhéanamh.

Ba chóir gach pointe a leathnú amach agus a fhorbairt. Chun iomlán na marcanna a thuilleamh, ba chóir d'iarrthóirí ar a laghad dhá nó trí abairt a scríobh ar gach pointe.

Aguisín a hAon

SOCRUITHE RÉASÚNTA & SCÉIM MHARCÁLA MHIONATHRAITHE

Cuirfear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm le hobair arna cur isteach ag iarrthóirí ar deonaíodh ceann amháin de na socruithe seo a leanas dóibh, nó meascán de níos mó ná ceann amháin díobh:

- *Úsáid téipthaifeadáin ar fhorais deacrachta foghlama*
- *Úsáid téipthaifeadáin ar fhorais deacrachta coirp*
- *Úsáid próiseálaí focal guth-ghníomhachtaithe*
- *Úsáid scríobhaí*
- *Tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach*
- *Úsáid próiseálaí focal ar fhorais* ***deacrachta foghlama agus sin amháin*** *(ríomhaire a bhfuil an seiceálaí litrithe agus gramadaí air)*.

Maidir leis na hiarrthóirí sin ar deonaíodh tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach dóibh, ní ghearrfar pionós ar earráidí i réimsí gramadaí áirithe. Agus obair na n-iarrthóirí sin á meas, cuirfear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm.

Roinn A
Beidh feidhm leis an Scéim Mharcála Mhionathraithe le Litríocht Dualgais C.1(a), 1;

agus le Téacs Iriseoireachta C.1(b), 2 & 4.

Roinn B
Beidh feidhm leis an Scéim Mharcála Mhionathraithe le C.1, 3 agus 5.

Roinn C
Beidh feidhm leis an Scéim Mharcála Mhionathraithe leis an roinn seo go léir.

Marcálfar ábhar agus cumarsáid mar is gnáth ach ní ghearrfar pionós ar **litriú** ná ar ghnéithe **gramadaí** mar chríocha briathra agus aontú aidiachtaí
Litriú: Measfar comharthaí diaicritice a bheadh in easnamh nó a bheadh mícheart mar earráidí litrithe nach bhfuil pionós le gearradh orthu.
Gramadach: Is féidir breithiúnas a thabhairt ar na gnéithe gramadaí nach bhfuil pionós le gearradh orthu trína shamhlú go bhfuil tú ag éisteacht leis an bhfreagra ar téip/CD. Má fhuaimníonn sé ceart, marcáiltear amhlaidh é. Níor chóir pionós a ghearradh as aon earráid ach amháin na cinn sin a thabharfaí faoi deara agus duine ag éisteacht leo.